

Eva 2008-ban: igen vagy nem?

A 2008-tól hatályos új adótörvények életbe léptettek néhány olyan- a kisvállalkozások számára érvényesíthető - kedvezményt, mely csökkentette számukra az EVA vonzerejét. Az egyik legszebb női nevűnkre hajazó rövidítéssel bíró adónemnek azonban még nincs mitől tartania: sok vállalkozás számára még mindig nagy vonzerőt jelenthet. Az alábbiakban azokat a szempontokat tekintjük át, amelyek befolyásolhatják a vállalkozás döntését.

Fontos szempont a tevékenység jellege, illetve ebből következően a költségek aránya a bevételhez képest. Az egyre élesebb verseny miatt a vállalkozások kénytelenek nyomott árakon, alacsony árréssel dolgozni, így az ügyvezetők többsége már akkor is boldog, ha 10% feletti árrést sikerült kiharcolnia. Azok a cégek vannak -viszonylagosan- kedvezőbb helyzetben, ahol a (szándékosan alacsonyan tartott) béreken, illetve az azokat terhelő járulékokon kívül kívül más költség nem jelenik meg. Ez a szellemi tevékenységet folytató vállalkozások (például mérnöki iroda, marketing-tanácsadó) jellemzője, ahol a tulajdonosok maguk dolgoznak, általában alkalmazottak nélkül. Ha megelégszenek a minimálbér, illetve minimum járulékalapnak megfelelő bérrel, illetve tagi jövedelemmel (és inkább osztalékra számítanak), akkor költségeik bevételeikhez viszonyított aránya 50%-60% közt mozoghat. Ebben az esetben 2008-ban is az EVA a „válasz az imáikra”. Általánosságban elmondható, hogy minél alacsonyabb egy cég költséghányada (bevételei osztva az összes költséggel, ráfordítással), annál kedvezőbb alternatíva számára az EVA. Az adóalanyiság változatlanul a 25 M Ft-ot meg nem haladó éves árbevétel esetében választható. Viszont 2008. január 1-jétől a hulladékkereskedelmi tevékenységet végzők is választhatják az EVA-adóalanyiságot.

Azok a cégek, amelyek fejleszteni, beruházni szándékoznak 2008-ban, vagy úgy döntöttek, hogy növelik az általuk foglalkoztatottak létszámát (főként, a kvalifikált, versenyképes „piaci” béreket igénylő munkaerő esetében - magasabb költségek-, vagy éppen hátrányos helyzetű munkavállalók foglalkoztatásakor - kedvezmények-), és osztalékot nem kívánnak felvenni, inkább visszaforgatják azt a cégbe, jobban teszik, ha ismét megbarátkoznak a társasági adóval.

2008-tól a társasági adótörvény két fontos változást hozott a kisvállalkozásoknak: 50 M Ft adózás előtti eredményig 10%-os mértékű adót fizetnek 16% helyett azok a cégek, amelyek az ennek betudható adómegetakarítást beruházásra, hiteltörlesztésre – a pénzügyi lízinget is ideértve-, vagy hátrányos helyzetű munkavállalók foglalkoztatására használják fel. (Korábban a 10%-os kulcsra jogosító adóalap 5 M Ft volt!) Növelheti továbbá a kis cégek beruházási kedvét az a változás is, hogy az új társasági adótörvény növeli a fejlesztési tartalék összegét: a nyereség negyedrésze helyett 2008-tól már a nyereség 50%-áig képezhető a fejlesztési tartalék. (Az összeghatár továbbra is 500 millió Ft, ez nem változott.)

Az ügyvezetők többsége úgy gondolja -és igazuk van-, hogy a cég költségei biztosak – könnyebben is tervezhetőek-, míg a bevétel meg olyan, mint „a kutya vacsorája”, azaz korántsem biztos. Ezért az EVA választása szempontjából oly fontos tényezőt, mint a költséghányad, nehéz megbecsülni, még az előző adóévek realizált adatai ismeretében is. Előfordulhat, hogy alacsonyabb költséghányadra számítva bejelentkezünk az EVA hatálya alá, és az év folyamán azzal szembesülünk, hogy tervezett bevételeink egy része elmaradt, költséghányadunk jóval magasabb a tervezettnél: azaz, jobban jártunk volna a társasági adóval. Ha az adott cég nem számíthat biztosan - például szerződésekkel lekötött kapacitás, biztos megrendelések alapján- legalább 8-10 M Ft árbevételre, viszont van egy két alkalmazottja a minimum járulékalapot elérő (vagy ahhoz közelítő) bérrel, az okosan teszi, ha inkább a jó öreg társasági adó hatálya alatt marad.

Ha a cégvezető meghozta ezt- mint látjuk nem is olyan könnyű – döntést, és az EVA hatálya alá bejelentkezik 2008-ra, akkor az alábbiakat fontos tudnia. Az EVA-tv. hatálya alá újonnan bejelentkező adózóknak e tényt 2007. december 01-je és 20-a közt kell az egyéni vállalkozóknak a 07T103 számú nyomtatványon, illetve a társas vállalkozásoknak a 07T203 számú adatbejelentő lapon az adóhatóság vállalkozásuk székhelye szerint illetékes regionális igazgatóságának bejelenteniük. Ezt a bejelentést az érintettek 2007. december 20-ig írásban visszavonhatják. E határidő jogvesztő és igazolási kérelem előterjesztésére nincs lehetőség. Az egyéni vállalkozóknak fontos tudniuk, hogy 2007. december 20-ig nyilatkozhatnak arról is (08JNY), ha a társadalombiztosítási járulékokat a minimum járulékalapot (2008-ban 138 ezer Ft) meghaladó összeg után szeretnék megfizetni. A bejelentésekhez szükséges nyomtatványok már letölthetőek az adóhatóság honlapjáról (www.apenh.hu).

Azoknak, akik már 2007-ben is az EVA hatálya alatt voltak és nem szándékoznak visszatérni az Szja-tv., illetve a Tao-tv. hatálya alá, valamint továbbra is megfelelnek az EVA-törvényben rögzített feltételeknek, e tényt nem kell újból bejelenteniük.

Azoknak, akik 2008-ra búcsút szeretnének mondani az EVA-nak, ugyancsak a fentebb említett nyomtatványokat kell kitölteniük és eljuttatniuk az adóhatósághoz. A határidő -mely ebben az esetben is jogvesztő- 2007. december 20. E döntésüket az érintettek a jelzett határidőn belül még írásban visszavonhatják.

Az EVA-val kapcsolatos döntés megkönnyítése érdekében fentieket bemutatom egy kisvállalkozás példáján keresztül. Az esettanulmányban azt fogjuk megvizsgálni, hogy adott bevétel és költségek mellett a céget milyen összegű EVA, illetve társasági adó terheli, továbbá mennyiben befolyásolja ezt, ha nyereségét visszaforgatja a vállalkozás beruházási céllal, vagy a tulajdonosok osztalékot vesznek fel.

Esettanulmány

A vállalkozás árbevétele 9 millió Ft. Az előző évek adatai alapján mintegy 40%-os költséghányaddal számolnak. Az Áfa 20,05 („felülről számítva” 16,67%). Négyféle lehetőség közül választhatnak:

A: belépnek az EVA hatálya alá,

B: maradnak a társasági adó hatálya alá, de nem vesznek fel osztalékot,

C: maradnak a társasági adó hatálya alatt, és az eredmény egészét felveszik osztalékként a tulajdonosok,

D: lecserélik elavult gépparkjukat (beruháznak) és élnek a 10%-os mértékű társasági adó lehetőségével.

A különadó a nyereség 4%-a. Társasági adó 16%, kivéve D: 10%. Az összes költség mintegy 36%-a tartalmaz levonható áfát.

Az ügyvezetés döntését befolyásolja még az is, hogy a visszaigényelhető áfát tartalmazó költségek milyen arányt képviselnek az összes költségen belül. Ha ez az arány magas 80%-90% körüli, akkor előnyös lehet a társasági adózás választása. A esettanulmányunk főszereplője esetében a költségek jelentős hányadát a bérköltségek és azok járulékai teszik ki, a levonható áfa csekély.

A társasági adókedvezmény mértéke is befolyásolja a döntést, de az érthetőség kedvéért e tételekkel nem bonyolítom a dolgot. Nem foglalkoztam továbbá az iparüzési adóval sem, mert szerepe a döntésben nem jelentős.

Megjegyzés: ha a költséghányad 30% vagy az alatti, akkor az EVA a kedvezőbb megoldás. Ha a költséghányad 30% és 60% között van, akkor azoknak a vállalkozásoknak, amelyek visszaforgatják a nyereséget (azaz nem vesznek fel osztalékot) kedvezőbb a társasági adó (ez a költségek elvonható

áfájának arányától is is függ). Ellenben, ha a tulajdonosok osztalékra is igényt tartanak, akkor az EVA a jó megoldás. Ha a költségnyad túllépi az 50%-ot, akkor nem érdemes áttérni az EVA-ra. Ha a 10%-os mértékű társasági adó feltételeinek eleget tesz a cég, akkor – a költségnyadtól függetlenül- jobban jár a társasági adózással (e tekintetben az osztalékot terhelő kötelezettségekkel nem számolunk, mivel azt a társasági adókulcs nem befolyásolja).

Adatok ezer Ft-ban

-----	<i>A</i>	<i>B</i>	<i>C</i>	<i>D</i>	<i>Megjegyzés</i>
Bruttó árbevétel (áfával)	9.000	9.000	9.000	9.000	-
Nettó árbevétel	9.000	7.500	7.500	7.500	-
Áfa	0	1.500	1.500	1.500	-
Összes ktg. és ráfordítás (a bruttó bevétel 40%-a)	3.600	3.600	3.600	3.600	-
A fenti költségekből levonható áfát tartalmazó bruttó összeg.	1.300	1.300	1.300	1.300	-
Nem áfás ktgek	2.300	2.300	2.300	2.300	Bér + járulékok, stb.
Levonható áfa	0	-217	-217	-217	
Eredménykimutatás szerinti költségek és ráfordítások összesen	3.600	3.383	3.383	3.383	-
Adózás előtti eredmény	5.400	4.117	4.117	4.117	-
EVA (25%)	2.250	0	0	0	
Társasági adó alapja	0	4.117	4.117	4.117	
Társasági adó és különadó	0	823	823	576	
Adózás utáni eredmény	3.150	3.294	3.294	3.574	
Osztalékadó + eho (25%+14%)	0	0	1.285	1.036	
Nettó osztalék (a tulajdonosok által kivonható, adózott összeg)	3.150	0	2.009	2.538	
Költségvetést megillető tételek	2.250	2.106	3.391	2.895 ¹	A bérek közterhei nélkül

1 A 10%-os kulcsot megalapozó beruházás (itt 247 E Ft, az adóalap 6%-a) visszaigényelhető áfája ezt még csökkenti a D) esetben, kb., 49 ezer Ft-tal.

A fenti táblázatba vállalkozása paramétereit behelyettesítve az elszánt cégvezetők elvégezhetik a döntésükhöz szükséges számításokat.

2007. december 06.

Sinka Jánosné

közgazdász, adószakértő

www.sinkatax.hu